

Радянська ракета (американській). — Давай зустрінемося на високому рівні.

щасливої
дороги!

Мал. БЕ-ША

ПЕРЕДЦЬ

№ 3 (398) РІК ВИДАННЯ ХІХ

ЦІНА 1 КРБ.

КИЇВ. ЛЮТИЙ 1959

**7-РІЧНИЙ
П Л А Н
РОЗВИТКУ
НАРОДНОГО
ГОСПОДАРСТВА
С Р С Р**

— За такого розвитку я стану ще міцнішим!

Ще раз беремо ПУТІВКУ...

У № 15 «ПЕРЦЯ» було надруковано фейлетона «Беремо путівку № 449», в якому розповідалося про зловживання в Луцькій автотранспортній конторі.

Не можна сказати, що в Міністерстві автомобільного транспорту і шосейних шляхів УРСР не реагували на критичний виступ. Реагували та ще й оперативно! Було створено спеціальну комісію, яка «ретельно перевірила дані, наведені в статті».

І що ж вона знайшла, ота ретельна комісія?

«Перевіркою встановлено, що окремі випадки приписок кілометражу в Луцькій автотранспортній конторі дійсно мали місце... Кількість їх становить 0,047% до загального пробігу вантажних автомобілів Луцької АТК. Присудження премії колективі працівників Луцької АТК зроблено вірно»...

Підписав цю відповідь заступник міністра т. Чернишов.

Отож і довелося нам вдруге повертатися до Луцької автотранспортної контори, щоб розповісти шановному заступникові міністра дещо з того, чого не побачила, чи не схотіла побачити, ретельна комісія.

Ноль цілих і сорок сім тисячних процента приписок! Звичайно мізерія! Чи ж варто було й мову починати?

Але ж судить самі. Лежали в кагатах Ківерцівського, Олицького, Гнідавського бурякопунктів 128 тис. тонн цукрових буряків. Нарешті їх навантажили на автомашини Луцької АТК, перевезли до залізничних станцій і сталося чудо — чи ті буряки намокли, чи з ними ще щось трапилось, але вони дуже поважчали: було 128 тисяч тонн, а стало 268 тисяч тонн!

На цій «операції» комбінатори з Луцької АТК примудрилися поцупити з Гнідавської бурякобази незароблених 334 тисячі карбованців. У сльоту буряки возили, скільки бензину витратили, а на папері вийшло — що пальне заощадили. Ну як таких не преміювати?

Правда, за позовом Гнідавської бурякобази 80 тисяч крб. довелося повернути. Доведеться, як видно, розпрощатися й з останніми тисячами. Однак же, сама операція чого варта!

Або возили, скажімо, машини Луцької АТК ліс артілі ім. Горького до міста Рожищ. Возили за 20 кілометрів — з села Клепачівки, Ківерцівського району. А в путівках записали, що возили з села Черниші, Колківського району, аж за 107 кілометрів! Заодно і на тоннажі хопнули. Замість 403 тонни в путівках 929 тонн записали.

І тут витягли з артільної кишені незароблених 23 тисячі карбованців.

А як спритно начальник АТК т. Сергеев разом з керуючим облатотрестом т. Штондою керівників Цуманського та Камінькаширського районів круг пальця обвели!

Попросили ті перевезти будівельний ліс.

— Будь ласка!.. Скільки вам перевезти? 500 тонн? Будь ласка! Підпишіть путівочки на 900 тонн!.. Ах, не хочете? В такому разі шукайте транспорту в іншому місці.

Мусили підписати. І гроші як за 900 тонн перерахували!

Отакі чаклунства творилися в Луцькій автотранспортній конторі в 1958 році і при перевезенні вантажів Рожищанській артілі «Рекорд», Луцькій артілі ім. Червоної Армії, облбудконторі, облспоживспілці, Луцькому райпромкомбінатові, Цуманському комбінатові комунальних підприємств та багатьом іншим.

Не забувають в АТК і шоферів. Шоферові Білонозі замість зароблених 934 крб. — 4164 крб. нарахували, шоферові Бородину замість 1400 крб. підкинули 3330 крб. Бо хто-хто, а шофери добре знають, що в конторі виробляють...

Ось за таку бурхливу діяльність добрі дяді з Міністерства автомобільного транспорту і шосейних шляхів щедро відзначили керівників АТК. Першу премію по республіці ім одвалили, ще й перехідного прапора дали. Щоб інші приклад брали!

Звичайно, комбінатори заслужили премії, але якої саме — нехай заступник міністра т. Чернишов вирішить. Треба сподіватися, що тепер він організує дійсно ретельну перевірку роботи луцьких «передовиків».

М. БІЛЕЦЬКИЙ,
спец. кор. Перця,
Л. ГАЙДАМАКА,
головний контролер-ревізор
по Волинській області.

Пилип & пекарні

Хоч Пилипа вже судили за діла негарні, знову він стоїть при ділі — майстром у пекарні. Щоби вигадать на пиво й жінці на спідницю, сипле борошно «наліво» Пилип Варениця. А не тямить же і латки приладнати в ситі, лиш коров'ячі оладки годен він місити. Люди лаються: «Навіщо нам оце ледащо?»

Гливітки його такі, що не утнеш нізащо. Та не так то ще й можливо збутись Варениці: є такі, що з ним п'ють пиво часто на дурницю... Запрягайте, хлопці, коні швидше якомога та й шукайте у районі ради й допомоги...

Павло ОПАНАСЕНКО.

м. Одеса.

Кролі.— Дозвольте внести до прибутків колгоспу і нашу скромну частку...

Оце так весілля!

У Рожнятові на черговій районній нараді повторилася розмова, яку вже всі знали напам'ять.

— Пора покласти край відставанню колгоспу «Радянська Україна»!

— Доки буде плентатись позаду колгосп ім. Шевченка?!

Після цієї перепалки голова артіль «Радянська Україна» Іван Михайлович Барнас глибоко задумався...

Другого дня Барнас на всіх парах гнав до Стрия. Там він пішов по продуктивних магазинах. І з кожного магазину шофер виносив ящик вершкового масла. Щоправда, ящик масла не так легко в одні руки взяти, але Іван Михайлович не протак. В одному магазині він казав:

— Розумієте — весілля! Дочку віддаю... А народу буде тьма-тьмуца!

А в другому магазині умовляв:

— Зрозумійте, день народження в мене. Гостей частувати треба. І вас запрошую, милости просимо...

І напросив таки Барнас в магазинах стільки масла, що аж ресори заскрипіли.

Не доїжджаючи до свого колгоспу, Барнас повернув до приймального пункту маслозаводу. Тут він знову почав торгівлю: продав усе масло, яке закупив у Стрию. Щоправда, платилося за масло по 27 крб. 50 коп. за кілограм, а продалося по 16 крб. 50 коп. за кілограм.

Дивна комерція? Нічого дивного нема: адже масло було прийнято в рахунок молока, «надоеного» від колгоспних корів.

Ще два-три таких наїзди в Стрий, і артіль «Радянська Україна» вискочила в передові по здачі молока державі.

Дивувалися голови інших колгоспів: що, мовляв, за чудеса? А Іван Михайлович їм:

— Ніяких чудес — знаємо секрет.

— Ой, не обдуриш, Іване, щось не те, що мете, — не вгамовувався голова артіль ім. Шевченка Василь Миколайович Джурина, — приятель Барнаса.

Довелося Барнасу поділитися з ним... секретом підвищення надоїв. Після цього і в Джурина пішло діло вгору.

— А чого ж ви не підкажете іншим, як збільшити надої? — гримнули керівники Рожнятівського району на Барнаса і Джурина.

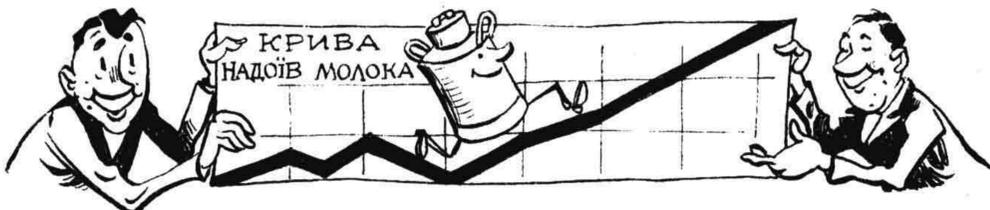
Раз наказано, «передовики» раді старатися — підказали їй головам інших колгоспів. І пішло на маслозавод готове масло з магазинів, пішло масло з базарів. Поповзла крива «надоїв» угору, полетіли з району рапорти про дострокове виконання плану заготівель молока...

От вам і весілля!

А яке ж буде похмілля?

В. КАРПУСЬ.

м. Станіслав.

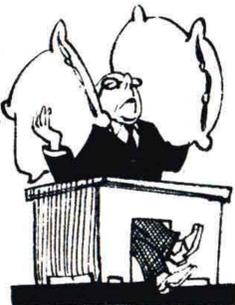

І Сон і Ціп

І НЕ СПИТЬСЯ...

У м. Щорсі на Сумщині чистий, гарний і зашпильований готель. А жити в ньому не можна. До 12 години ночі під самими вікнами готелю кіноапарат тріщить і кіноглядачі галасують. А з 5 години ранку в коридорі пасажери по автобусні квитки шикуються — у готелі каса автостанції міститься. От і спробуй тут не заспати: «І не спиться, й не лежиться, і сон мене не бере»... А як він тебе візьме, коли всього й поспати можна тут від 12 години ночі до 5 години ранку. Не сон, а мука!

Добре голові Щорської міськради т. Ярошенку. Він не чує тієї жалібної пісні мешканців готелю, спить собі спокійно. Міцно спить.

ВЕЛИКЕ ДІЛО — АКУРАТНІСТЬ!

У Новолавлівці, Врадівського району (Миколаївська область) є дитячий садок і дитячі ясла. У садку 16 дітей і 5 штатних одиниць, а в дитячих яслах 13 дітей і 6 чол. штату. Дитсадок має власне приміщення. Ясла приміщення не мають — арендують за великі гроші. Ясла і садок працюють, як кажуть, на по-

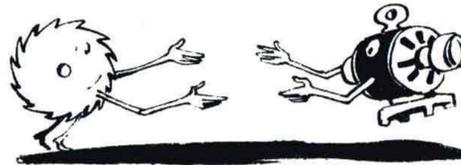

ловину своєї потужності, а зарплату штат одержує на повну потужність. Об'єднати б ці два заклади, скоротити витрати! Так і вирішила сесія сільради. І не раз, а двічі. Рішення сесії акуратно підшиті у справах виконкому райради.

Велике діло — акуратність! Завдяки їй з цими рішеннями можуть легко ознайомитись товариші з Миколаївського облвиконкому. І навіть своє рішення винести.

НАДІЛИЛИ...

Чернігівська обласна база «Облсільгоспостачу» наділила Добрянській міжколгоспній будівельній організації пилораму. А от інструкції, як пиляти ліс тією пилорамом, не дала. Правда, колгоспні будівельники могли б обійтися й без інструкції, коли б пилорама була з електромотором. А так сиди і жди від бази мотора.

Півроку ждуть уже його колгоспні будівельники. А база знай собі збуває з рук некомплектну продукцію.

Сподобалося, видно...

ДІЛОВИЙ ЛИСТ

Написав директор Тульчинського ліспромгоспу (Вінниччина) т. Ісаєв ділового листа № 05/3654 голові Калинівського райвиконкому. Вам, — пише Ісаєв, — належить з такого до такого числа одержати таку кількість ділової деревини (а яку не написав). Замість кількості деревини в листі стоїть чимала кількість звичайних крапок. Деревину ви можете одержати на (знову прочерк) лісосадивні...

Що залишилося робити голові райвиконкому, одержавши такого «ділового» листа? Надіслати його до Перця.

Так він і зробив. Щоб усі знали, який т. Ісаєв діловий директор Тульчинського ліспромгоспу.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

— Що ви тут копаєте?
— Та хотів перевірити, чи готовий трактор до весни... Так хіба до нього докопаєшся?!

ВЧІТЬСЯ ПОЗДОРОВЛЯТИ

Поздоровляти — теж треба вміти. Що це, скажімо, за поздоровлення: «Поздоровляю Вас із святом і бажаю успіхів, щастя й здоров'я»?

Хіба це поздоровлення? Хіба це привітання? Штамп! Примітив! Неоригінально, без вигадки. Так і торік, і позаторік поздоровляли. Не те...

На даному етапі так поздоровляти не годиться, — вирішили керівники домоуправління № 277 м. Одеси. — Ось так треба!

«Шановний товаришу! Домоуправління № 277 поздо-

ровляє Вас з наступаючим Новим роком.

Ласкаво просимо Вас погасити заборгованість за квартиру в грудні м-ці 1958 року.

Керуючий д/упр. (підпис)».

Отож! Заборгував за квартиру — одержуй привітання. Оригінально і вигідно. Бо тих, хто поспішив розрахуватися за квартиру (а таких більшість), домоуправління з Новим роком не поздоровило. Проживуть і так!

Отже, товариші, вчіться поздоровляти!

ПРО ЧУДНЕ ТА СМІШНЕ

НАЛІПИВ...

Як користуватися пластиліном (виробництва артлі ім. Кірова, Харків).

«Діти! Ліпите іграшки з пластиліну! ... пластилін треба розім'яти. Ліпити рекомендується на досточці... ... руки необхідно витерти»...

(Уривки з інструкції)

Випускає артіль
Для дітей продукцію.
«Діти! Ліпите іграшки!»
Заклика інструкція.

Автора інструкції
Запитати «трэба»:
— Чи ви, грамотію,
Не упали з неба?

Як ви до такого
Могли дописатися?
Діти-першокласники
Будуть з вас сміятися.

ПЛАКАТНА ГАЛЕРЕЯ

(Про те, як у радгоспі «Рокитне», Кременчуцького району на Полтавщині, прикрасили їдальню)

У їдальні краса —
Де не глянь, плакати.
Всяк, прийшовши на обід,
Може прочитати

Про бешиху чи про грип,
Чи про дифтерію,
Про коросту, про глисти,
Про дизентерію...

Просто вовчий апетит
З'явиться в людини,
Як надивиться вона
На такі картини!

ЧУДО-КОМІРНИК

В рубіжнійській газеті «Ленинський призыв» (Луганська область) було покритиковано комірника Пушка за шахрайства й пиятику. Заступник директора тамтешнього хімікомбінату т. Бурахович відповів редакції так:

«Т. Пушко має середній заробіток понад 600 крб., який дозволяє йому вживання спиртних напоїв»...

Отакий то комірник!
П'є та випиває,
Бо зарплата випивать
Йому дозволяє.
А коли усе проп'є,
То й тоді не тяжко
Вимінати хліба шмат
За порожню пляшку!

Павло ГЛАЗОВИЙ.

Мал. Л. БОЙКА

— Це з якого дерева стіл?
— Хіба не бачите — горіх!

Степану

Умовляв одного ранку
Голова комірника:
— Ось послухай-но, Степанку,
Знаєш, думка є така:

Щоб тебе підняти вгору
(У колгоспі слід рости!),
Залишай свою комору,
Бригадиром будеш ти!..

А Степан: — Скажу відверто,
Цей портфель не по мені.
Ну, навіщо вгору пертись?
Я люблю діла земні.

Хай зростають інші люди,
А я скромний чоловік:
Без платні в коморі буду
Працювати увесь вік.

Яків МУЛЯР.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Темою моєї сьогоднішньої лекції буде естетичне виховання молоді...

Дарина Мотрина

ДОНЬКА

Я

Дарина залюбки понесе цілий мішок та ще й кошик.

Ви спитаєте, чому така дебела дівка, як Дарина, не ходить в артіль на роботу? Відповідь: по-перше, часто-густо хворіє мати, отже треба комусь за нею доглядати; по-друге, у самої Дарини загадкова хвороба, про яку вона може говорити тільки «хвершальці» Агнесі Вакулівні; по-третє... Краще не будемо забігати наперед.

Останні два-три роки колгосп «Зоря», зазнає, можна сказати, стихійного лиха: поля, городи, великий сад почали родити, мов нав'єні. Багато літ тому, бувало, виродить пшеничка — центнерів по п'ять-сім на гектарі; буряки, скромні і тихі, давали щось із вісімдесяти центнерів; сад майже не родив, а чого — ніхто розгадати не брався.

Зате на станції — купки і купи яблук. Звичайно, фрукти не тавровані, тому й не розбереш, якого вони походження. Нудьгуючий на пероні міліціонер спуститься до базарчика, погляне на ті купки рожевошоких яблук, сизуватих сливок чи жовтих, як віск, груш, подумає, подумає над їх родословною і піде собі на перон...

Так, кажу, останніми роками — просто біда: почало в колгоспі родити на всю силу! Пшениця — мало не двадцять п'ять центнерів, жито — трохи менше; буряки, лапаті листом, важкі коренем, сягають двохсот сімдесяти центнерів; заряснів і сад, аж гілля цілує землю. А чому все це сталося? Скажемо просто: почали люди «Зорі» виходити на роботу до зорі.

Тільки не всі, не всі! Мотря з Дариною також виходили, доки, значить, сонце не так припікало. Власне, поки через станцію вранці і вдень не ходило два додаткових пасажирських поїзди.

Все в полі, на городах, у саду визріває, криком кричить: збирайте! А збирати — малувато людей.

— І чого оті студенти засиджуються в містах? — не раз говорила Дарина сусідкам. — У нас же й повітря чисте, і медом пахне, і радіо грає, і патефон у полі є... Чого б їм, студентам, баритись?

Та ось і вони, юнаки й дівчата з вузів, технікумів. Молодий народ, завзятий, співучий! Дарина виявила ініціативу — особисто підійшла до бригадира Потапа Бузівки і прилюдно сказала: «Беру собі одну студентку на квартиру».

Звалася вона Зоєю. Спокійна, з великими очима і косами дівчина. Здається, трохи мрійна. А від чого мрійна, з'ясувалося другого дня: студентка вийняла з чемодана фото молодшого лейтенанта і поставила біля свого ліжка на столику, обличчям до себе.

— Він? — запитала Дарина, коли матері не було в хаті.

Замість відповіді, Зоя почервоніла. Це й було підтвердженням, що на фото саме «він». І в дорозі, і вже в «Зорі» Зоя писала «йому» коротенькі листи; Дарина зітхала, навіть нерувувала, а коли Зоя запитала, чи в неї є «хтось», Мотрина донька скрушно похитала головою:

— Та-а... був один, крамником у нас служив, у сільмагові. Клеїлось ніби на одруження, але ж «його» висунули в раймаг, це за сімнадцять кілометрів, далеко...

Зоя вставала, ледь світало, і бігла до клубу на збірний пункт.

Бузівок щоранку виступав тут, перед гуртом студентів, з напутньою промовою:

— ...Або, к примеру, бур'яни. Що таке бур'яни у нашу епоху? Це, звичайно, дармої-

ди. От ссуть земні соки безсовісно! А наше завдання — знищувати їх, як класового ворога колісь нищили. От! Або, к примеру, осипання пшениці... Чому вона осипається? Тому, що дозріла і перезріла. От! Або, к примеру, буряки. Для чого вони існують? Кожен знає — для цукрових заводів. Несвідомий елемент, правда, вважає, що з буряків можна гнати отой самий напій, що по-народному зветься самогоном... Ми не можемо стати на самогонний шлях. От! Весь буряк до корінця треба здати цукровим заводам... Обратно ж кукурудза. Її можна, між нами кажучи, і взимку збирати, але, як ви знаєте, ви ж люди вчені, взимку бувають холоди і заметілі... От! Тому треба кукурудзу, картоплю та інші пізні культури збирати зараз...

Студенти працювали дружно. Працюють вони тиждень, два, вже й на третій похилило. Бойовіші на черговій промові бригадира Бузівки візьми та й спитай:

— А чому це, шановний бригадире, на поле не виходять всі без винятку ваші колгоспниці? Чи у вас, може, чоловіки холостяки? Чи нема у вас дівчат?

Бузівок відчув приплив гніву, нестримного і гіркого.

— Як то... холостяки? Ні, це помилка... І дівчата у нас є. Але ви майте на увазі: наші деякі жінки вдома тому, що треба варити харч, доглядати малят; є й хворі.

— А чому дочка моєї хазяйки, Дарина, дівчина здорова, волів роги може жартома скрутити, — чому вона не в полі? — серйозно запитала Бузівка Зоя.

— Це я з'ясую... Коли що, коли тая Дарина симулює, я сповіщу правління.

Студенти вирушили в поле. Провівши їх у вікно очима, Мотря інструктувала Дарину:

— Тут я кладу яйця... менш, ніж по два карбованці за штуку, не продавай... Тут сметана, жиріжки... Начинка, правда, несвіжа, та це ж не на справжньому базарі, пасажири, мов вихор, налетять, куплять і — у вагони. Тут яблука...

— Коли ж ви встигли, мамцю?

— Ц-с-с... ще стіни почують. Тут рівно сім десятків. Коли по десятку — то бери не менше семи карбованців, коли поштучко — по карбованцю за яблуко. Отак, Даринко, і набираємо тобі на хутряне пальто... Тоді вже й для одруження ти будеш готова.

...Щовечора, повертаючись додому, Зоя бачила то на кухні, то в снігах на полиці хороше яблуко. «Де ж вони беруться? — думала студентка. — Адже у Мотрі і садка свого нема».

Познайомилася Зоя з секретарем місцевого комсомолу, Мариною. Дівчина роботяща, ланкова. Збере Марина студенток і виспівує з ними після робочого дня біля свого двору.

— Хто ото приїхав полуторкою? — якось запитала в Марини Зоя.

— То наша бригадирша... Казав Бузівок, що їздить його жінка в районну лікарню, якісь ніби грязі приймає...

Саме о тій порі мимо дівчат проходив нічний сторож саду, дідусь Зот Микитович; він шов на пост змінити денного сторожа.

— Марино! А підійди сюди, є в мене розмова...

І той Зот Микитович пошепки сказав комсомольці: «Щоночі хтось шастає по саду... Ти ж сама, дочко, розумієш — не такі в мене ноги, щоб гнатись, і очі не ті, що колісь, за парубоцької епохи... Та й саду ж п'ятдесят сім гектарів... От я й подумав: чи не могла б ти, комсомолочко, після дванадцятої ночі таким, значить, загоном тихо пройти сад з кінця в кінець? Га?»

Марина погодилась. Коли Зот Микитович пішов, вона його слова передала студенткам. ...У хату зайшов хмара-хмарою Бузівок.

— Я до вас... до тебе, Дарино. А чого то голова у тебе пов'язана?

— Мігрень.

— Гм... це зле, Дарино. Я до тебе в офіційній справі, вийдімо на повітря.

На повітрі Потап Бузівок виклав мету свого візиту:

— Ускладнилось діло, Дарино, є ремство на тебе... на інших...

— На мене? Хто ж ремствує?

— Та-а... студенти. Питали вчора, чому ти не виходиш на роботу. Ти ж сама розумієш, з мене спрос... Благаю тебе — виходь на роботу хоч до обіду, а вже після хай буде... ну як бо її, ага, мігрень... Та ти й працюватимеш мало, будеш біля студентів... ну, вроді за інструктора чи що.

— Та воно можна було б, я не проти... Але ваша Порфирівна погорить...

— Як то погорить?

— Не треба їй брати на базар у містечко Зубенчиху! Невже ви, Івановичу, досі не розкусили Зубенчиху? Кума — кумою, але зарубайте на носі: Зубенчиха вас продасть, і Порфирівна ваша згорить на пні! Вона така, що може на вас накапати...

— Як то накапати? Кому?

— Прокуророві, міліції... Вона така, що і в райпартком піде! Як тільки ви чимось не догодите, — піде і все викаже!

Потап Іванович замислився, а Дарина інтригувала бригадира далі:

— Знаєте, що? Нехай ваша Порфирівна сама їздить, без Зубенчихи. А я займусь вашою кумою, базарюватимемо на станції вдвох із нею. Зубенчисі я завтра ж... та навіть ще сьогодні скажу, що ціни на станції вищі, що пасажири не розбирає, йому ніколи, чи гниле яблуко і чи в яйці розбовток...

— Гм... Нащот Зубенчихи, то я сам знаю — язиката. Треба подумати.

Дарина провела бригадира до воріт.

— А мені ж як бути? Виходити на поле, чи брати на себе Зубенчиху?

Бузівок завагався.

— Ну, гаразд... бери на себе Зубенчиху. Студентам я скажу, що ти маєш лікарську довідку... мігрень, значить... А студентам я від завтра підвищу норму. Нічого, не перетрудяться, встигнуть відпочити на лекціях, хе-хе! «Проклята дівка, притиснула мене до стіни», — думав Бузівок, прямуючи додому.

...Десь о першій годині ночі Дарина вела за собою в колгоспний сад Зубенчиху. В обох наготові були мішечки і кошики. Стара Мотря ще вдома навчала їх, як уміло красти: як ступити, як озиратись, як навіть дихати. І наказувала не баритись, бо на станцію треба вирушити саме тоді, коли, за графіком, чорти починають битися навулачки...

Чесний колгоспний люд міцно спав після денної роботи, а молода і старша спекулянтки аж ніздрями ворушили, чуючи пахощі стиглих яблук і груш, аж слина їм клубочилась у горлі, — що то, значить, жадоба до громадського добра!

Ось і перші дерева. Руки немов бачили фрукти, і невдовзі кошики й мішечки вже поважчали. Дарина тільки сопла в темряві, їй хотілося вибрати найкращі плоди. Шелест гілля видавався їй шелестом свіженьких п'ятирок та троячок.

Та ось несподівано шелеснуло в ближчих кущах, далі хтось неначе неголосно гукнув, і Дарина відчула чийсь цупкі руки на своїх плечах. Вона — здорова дівка — тріпнулась, смикнулась, вирвалася з чийось рук і подалась із саду, залишивши Зубенчиху напризволяще. Дарина перечіпалась у кущах терну, падала, вставала й знову щодуху бігла додому.

Мотря не впізнала рідної дитини.

— А де ж, доцю, здобич? Та ти, бачу, подряпала фізіономію!..

— Де наша зеленка? Та швидше!..

Прийшла і Зоя. Немов нічого не знаючи, запитала:

— Що з тобою, Дарино? Чого це ти зеленкою розмальована?

— Та... пуста.

— Пуста? А як на наш погляд — справа твоя погана... Ти навіть хустку в саду загубила з переляку. Візьми... Ти там і совість свою загубила. Чи її в тебе і не було, мабуть?

НАРОДНІ УМІЩУКИ

ДОБРИЙ АГРОНОМ

Оре в полі ледар, на сонце поглядає, огріх за огріхом робить. Прийшов агроном, подивився — аж за голову взявся.
— Не годиться така робота, — каже. — Глянь, всі орють так, як треба, а в тебе що...
— О бо у всіх і плуги хороші, а в мене який — одне колесо більше, друге менше.
Подивився агроном. Справді, колеса неоднакові.
Та й відправив ледаря додому.

Повідомив В. С. СТРЕКАЛЬ,
с. Вільшана, Черкаської області.

БІДОЛАХА

Пішов раз дурень вшматись, вліз на сухе дерево над річкою, зав'язав петлю і сікочив вниз. А суха гілка обломилася з дурнем — і в воду. Поки той від'язав гілляку та вивірився з води, то й стомився. Віддихався на березі і каже:

— От тобі й на! Через це вшаньня трохи не втопився.

Повідомив Д. АРСЕНІЧ,
с. Нижній Березів, Яблунівського району,
Станіславської області.

ШВЕЦЬ У ЛІКАРЯ

Лікар. — На що скаржитесь?
Швець. — Та на все. Язик став як підшва, в горлі наче хто цвяхи позабивав, в животі наче дравтою стягнуто, очі, немов клієм залиті, у вухах мов шилом штрикає, а самого мов на копил хто натягнув...

Повідомив І. С. МОРОЗКО,
м. Стрий, Дрогобицької області.

ПРИСЛІВ'Я ТА ПРИКАЗКИ

З крихіток купна виходить, а з краплинок — море.
Доброго похвали, він ще кращим стане, поганого — стане ще гіршим.
Менше говори — більше почувши.
Розумний любить вчитися, а дурень — вчити.
Легше випитати діда, коли він помре, ніж жінку, коли вона народилася.
На пам'ять свою скаржитесь кожен, а на розум — ніхто.

Повідомив ШАМСЬКИЙ
(м. Київ).

СВЯТИЙ ІЛЛЯ

Був у нас на селі дуже набожний чоловік. Ілном звали. Служив він при церкві паламарем, а як віра в бога почала занепадати, то й до чудодіявства вдався. Дуже вже хотілося чоловікові врятувати набожність на селі: жив же з цього.

І хоч займав він невелику посаду, проте, видно, перепадало на його долю чимало, бо прославився він на все село, як добрий п'яниця. А як нап'ється, то такими вже словечками перекидається, що мухи на люту дохнуть.
Викопав отой Ілном підземний хід у церкву і давав щоразу там десь годинні о дванадцятій ночі чудеса витворяти. Зайде в божу обитель, світять свічки, впаде навколішки перед вітварем і годин зо три богу помолиться.

Та довадився про це наші сілськи парубки. А особливо отой Данико Семилуцур. Був він комсомолець і взагалі хлопець таний, що самого чорта за хвоста на руну намотас. Янось він і каже:

— Я того сучиноного сина відучу, як людей посеред ночі залаюкати. Іч, пророк який мені знайшовся!

Та довдався про це наші сілськи парубки. А особливо отой Данико Семилуцур. Був він комсомолець і взагалі хлопець таний, що самого чорта за хвоста на руну намотас. Янось він і каже:

Одного вечора Данико пробрався завидна до церкви, заліз на хори і добренько заховався. Ще й втулку з собою прихопив. Сидить, чекає. Враз чує: чал... чал... Іде. Коли це сірник: чирк! Бачить Данико — Ілля. Свічки світять. Стас навколішки — пішов!

— Отче наш, іже еси...
Довго отак читав усні молитви, а тоді:

— Господи, прийми мою вірну душу, врятуй мене, раба твого, від комсомольців. Жити через них не доведеться про це наші сілськи парубки. А особливо отой Данико Семилуцур. Був він комсомолець і взагалі хлопець таний, що самого чорта за хвоста на руну намотас. Янось він і каже:

«Я тебе врятую, п'янико», — думає Данико. ...І почув раптово Ілля «глас божий»:

— Ілля, лізь на небо!...
Як почув він — закам'янів, так злякався. Мимирить щось собі під ніс, тільки й чути:

— Не достоїн, господи... Не достоїн...
Коли це через деякий час знову роздається глас та ще й — о, диво! — мотузка повільно спускається...

— Не достоїн, господи... — хреститься і аж скавудить Ілля. А сам думає: «Спробуй з богом не погодься, не полізь — зразу, може, й грім влупить. З ним жарти куці. Ну, як снаже втретє — полізу. Що буде — хай буде!»

Коли чує і втретє:

— Ілля, лізь на небо!...
Та полізу, господи, раз уподобив ти грішну душу мою, і обомі руками взявся за кінець мотузки. Тільки взявся — чує, що возноситься догори. Від страху й очі заплющив, у думках із світом прощається. А «сила божа» його щодуху на небо пре. Правда, мотузка в Даника була гнилувата, а паламар важкуватий. Тягнув він, тягнув, а як Ілля був на висоті десь метрів з п'ять, — мотузка як реліне. Ілля як торохне на підлогу, як закричить на всю церкву:

— Я назов, сто чортів тобі у печінку, що не достоїн! А він — лізь та й лізь, щоб тобі очі повилазли!

З тієї ночі церква в нашому селі назавжди спустіла. Останній «набожний» чоловік втратив віру в бога, дарма, що його й понині зовуть «чоловіком божим».

Повідомив Микита КОЦЮБА.

(с. Ревутинці, Крелевецького району,
Сумської області).

ЯК ІВАН НА БАЗАР ІШОВ

Ще до сходу сонця в живня з подорожнім мішком під пахвою поспішав Іван Нероба на базар до Коломиї. Шлях неблизький — кілометрів сорок з ганком. Проходячи вулицею, уздрів свого чума.

— Здоровенькі були, куме!
— Дякую, дай боже тобі здоров'я, Іване. Куди так поспішаєш?

— В Коломию на базар.
— А чого, щось купувати?

— Та ні!...
— А чого, щось продавати?

— Та, ні-і, їду туді, може, звідти машина трапиться...

Повідомив Г. ГОРДІЄНКО
з м. Станіслава.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— Моя дитинка на голову вища за всіх, а ви її в кожному класі по два роки держите!

Мал. А. АРУТЮНЯЦА

— Я б хотів бачити керуючого.
— А ви гадаєте, ми не хочемо?..

ПАСТІР І ПАСТВА

У травні минулого року в селі Білому, Перемишлянського району на Львівщині, трапилася визначна подія. Місцеві парафіяни були ошасливлені появою на парафіяльному горизонті пан-отця Антонія. Божий пастир з перших же хвилин своєї появи зачарував парафіян святенністю. Щось неземне світлість в очах пастиря, і набожні парафіяни не заборилися побачити в тих очах відблиск глибокої душевної муки.

Що ж, парафіяни не помилились — отця Антонія дійсно мучив...

Його мучила думка, де і як найшвидше похмелиться. Душа отця Антонія, не чекаючи переселення у кращі світи, горіла тут, на грішній землі, в синьому спиртовому полум'ї. Священна історія не знає випадків, щоб святий не поборов усіх споків і не знайшов виходу з скрутного становища. Знайшов вихід і отець Антоній, як кажуть, не відходячи від парафіяльної наси. Парафіяни й оном кліпнути не встигли, як пан-отець організував збір коштів на ремонт церкви, об'єднавши при цьому святенність з блискучим талантом фінансиста.

Отже початок було зроблено і тепер пан-отець Антоній міг переходити до основного.

Парафіяни відразу ж зрозуміли, що ремонт церкви не є для їхнього пастиря самоціллю. Їхні припущення відразу ж підтвердилися се-

рією гучних бенкетів, які закінчив отець на парафіяльні гроші.
Стривайте, вигукне читач, а з якої це радості авторів фейлетона так турбує цнотливості і моральна чистота святого отця?
Може один з авторів є благочинним і намагається гострим словом сатиричним наставити на шлях Істинний свого підлегого? Ні, шанований читачу, автори цього фейлетона не мають ніяких, навіть найменших божественних чинів — вони навіть не є членами білеської парафії. Отже їх зовсім не турбує доля отця Антонія, якщо він навіть потрапить у пеню за свої мирські гріхи. Більше того, з цього ж рядка автори позбавляють отця Антонія права бути головним героєм фейлетона.

Кажуть, який піп, така і парафія. Отож кілька слів про ту саму парафію. Не про ту, що до церкви ходить, а про ту, що жодного бенкету у отця Антонія не пропускє.

Нехай не ображаються на нас численні гості, але за браком місця, ми не маємо змоги всіх їх тут перелічити і всім їм віддати належне.

М. БІЛКУН,
С. ІОНУС.

Кабінетні Таб-Табі Кабінетні Кав-Кав...

Прекрасне місто Одеса. Отак іде центральна вулиця. Іде рівенько та чистенько. Отак розташований чудесний одеський театр. Отакечки — море, а аж отакечки реалбаза хлібопродуктів.

Директором реалбази працює — Потіпаєв Петро Іванович.

У Петра Івановича при реалбазі єсть кабінет. Просторий, світлий кабінет.

У кабінеті, як у кабінеті. Єсть і стільці, і диван, і стіл.

Єсть у кабінеті і телефон, і чорнильниця, і прес-пап'є, і таблички: «Не палити». «Не смітити». «Не гупати й не тукати!..»

У цьому ж таки кабінеті, вибачайте, висолопивши язик, розлаглися рябі собаки і сірі котятики.

Єсть отут Петро Іванович допустився прогайвини. Забув оформити одну деталь. Забув приліпити на дверях оголошення про техніку безпеки: «Громадяни! У кабінеті снують злючі-презлючі щощьки і біля телефону випливають люті коті. Будьте обережні! Заходьте в кабінет з рогаками!»

Петро Іванович застав інтересний директорський вандал. Першим у кабінет заходить він — Петро Іванович.

Потім за встановленою субординацією заходить «вихованці» Петра Івановича.

Спочатку з веселим гарчанням забирає здоровенний, кудлатий Бровко.

Слідом, піднявши вгору хвоста, вскакує Сірко.

Собачу процесію поважною ходою закінчують високий Рябка і низенький Мурко.

Якщо авангардний Бровко при вході в кабінет завжди гарчить, то ар'єргардний Мурко завжди скавучить.

Директор реалбази і с'як, і так: різними способами привчає до порядку клятих собачат.

Мушру Петро Іванович у дві форми вкладає. Перша форма: батоом лупцює, а після батога печінкою годує. Друга форма: печінкою шанує, а потім по ребрах батоом шмагає.

Те саме й з дорослими кішками, невеличкими котенятами і зо всім маленькими кошенятами.

Підходять до кабінету, ласкавенько мурчать. Лиш директор візьметься за двірну клямку, невеличкі котенята і маленькі кошенята починають так верещати, так нявчати, що робітники реалбази, учувши оце нявкотіння й гавкотіння, кажуть:

— Петро Іванович уже розпочали прийом. По голосу чути, що і коті, і щощьки у кабінеті своєчасно зайняли відведені їм місця.

Директор реалбази — Петро Іванович Потіпаєв цуценятам і котенятам відводить місця у своєму кабінеті, згідно їх особистої породи.

Уздвож кабінету лягає Рябка, уперек — Бровко.

З лівого флангу від директорського крісла на задні лапи стає Сірко, з правого — Мурко.

Кішок і котів Петро Іванович привчив до кабінетної роботи по масті. Чорна масть бігає по столі сюди та туди, сіра масть — туди та сюди.

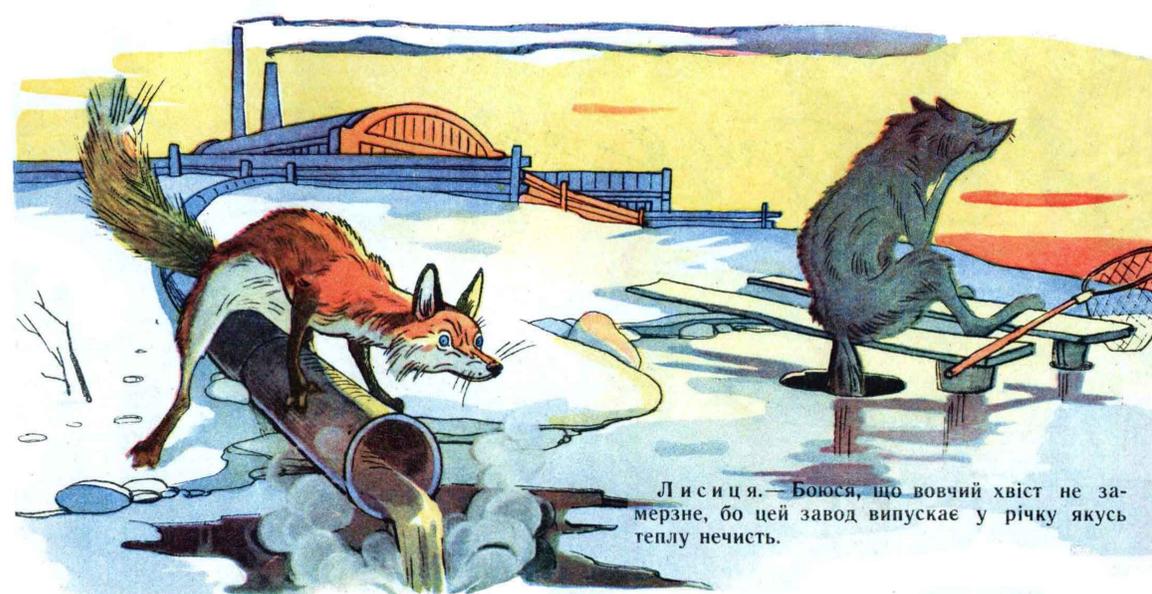
— Хто там до мене — заходьте! — гукає Петро Іванович.

Єсть отут і попробуйте зайти. Кожен песик єсть песик. Він має і зуби гостренькі, і оченята лихенькі.

Коли ви входите до кабінету, то пес пильно дивиться на вас і міркує: коли вам штани порвати і куди вам зуби загнати.

НЕ КАЗКА

Мал. В. ГРИГОР'ЄВА

Лисиця. — Боюся, що вовчий хвіст не замерзне, бо цей завод випускає у річку якусь теплу нечисть.

Сутиський завод електроапаратури на Винничині спускає в Південний Буг отруйні відходи виробництва, од яких гине багато риби.
(3 листа до редакції).

Ол. КОВІНЬКА.

Мал. З. ТОЛКАЧОВА

— Фу, насилу згадав: треба гроші матері послати...

КАШТАЛЬНИЙ СІМ'ЯНИН

ОЦЕ ЯКОСЬ УВЕЧЕРІ, тільки-но зібрався я спати, аж у двері: тук-тук.
— Хто? — питаю.
— На хвилиночку! — почулося в коридорі.

Відчиняю, а то — сусід мій по новій квартирі. Розгублений такий, настобурчений увесь, і губи сіпаються. Бачу, лихо якесь у людини.

— Сідайте, — пропоную лагідньо, — не маю, — кажу, — честі знати, як вас...

— Андрій Сидорович... Порожняченко, — ніби нехотя назвав себе сусід і опустився на стілець.

— Упокоївся хтось? — обережно так запитую.

— Усі здорові! — махнув рукою Андрій Сидорович.

— А що, з роботи, може?..

— Мене, з роботи?! — зробив самовпевнену гримасу Порожняченко. — Ну, ні! Службова основа у мене, як граніт, тут, брат, мене й трактором з місця не зрушиш. Інша біда, чоловіче милий, — зітхнув він, — сімейні устої он дали тріщину. Отак узяло та й поповзло все, як гнилий кожух...

— Давно живете з жінкою? — перебив я сусіда.

— З цією? — підвів очі Андрій Сидорович.

— Вибачаюсь, — кажу, — а хіба у вас не одна була?

— В тім то й річ, чоловіче, що вже третя. І то за рік, — випалив Порожняченко, спостерігаючи, яке це враження на мене справить.

— Що ж це, — здивувався я, — у вас ніби пересильний пункт для жінок?!

— Еге, брат, тут не дуже й діло мудре, та його не кожен зрозуміти хоче, — пожвавішав Порожняченко. — Бачите, я у сімейних відносинах свою, так би мовити, методу виробив. Я, коли хочете знати, — поборник створення капітальної сім'ї.

— А вона розповідається, — кажу.

— Розповідається, чоловіче, бо щось не клеїться. Та ви ось послухайте, то самі пересвідчитесь, що не я тому причина. Жінки все вередливі якись попадаються. Якщо вже на те пішло, то людина я не зовсім і з простих, все ж калькулятором у чайній працюю, на стравах різних розуміюся, а ось візьму жінку, місяців два-три поживе та й п'ятами накиває. От хоча б і Віра...

— Це ж котра? — перебиваю розповідь.

— Перша, — пахнув димом Порожняченко. — Вона й початок зробила, до біса в болото. Невисокого польоту й птиця була, скажу я вам, взяв її з заводу. Поженилися, відгуляли весілля, і вирішив я, для зразка іншим, сколотити таку сім'ю, щоб усі дивувалися і приклад брали. А то ж тепер, самі бачите,

як: сьогодні одружилися, на завтра розлучилися, а там знову чемодани зносять до однієї хати. Сміхота!

Андрій Сидорович поклав погаслу цигарку, провів рукою по голому черепу і повів далі:

— Перша незгода почалася через дрібницю, через гроші. Я, розумієте, не звик їх комусь давати, бо до тридцяти трьох років прохолостякував, та воно якось і певніше себе почуваш, коли гроші при тобі, і ніхто до них рук не простягає. А тут, на тобі, така реформа: одержиш зарплату, і віддай її до копійки.

— Знаєш, що, Вірочко, — кажу одного разу до жінки, — давай ми так умовимось: йтимеш на базар, я даватиму тобі гроші. Ти тільки наперед всю калькуляцію зроби, щоб видно було, на що і скільки треба витратити.

— Ти вже, — засміялася Віра, — краще сам калькуляцію ту роби. Або на базар ходи зі мною.

«А що ж, — подумав я, — вона має рацію, будемо ходити вдвох».

Пішли перший раз. Віра курей шупає, дмухає їм під хвосту, а я стою та дивлюся. От вони вже з тіткою і до згоди дійшли, а я бачу, що ціна не сходиться з моїми розрахунками.

— Що ж ви, тітко, — втручаюся, — отаку ціну заломили, а в тому й не розібралися, що пир'я відійде, потрухи, отож чистий вихід м'яса буде такий-то...

— А ви мені що за бухгалтер? Ану, давай сюди! — І вихопила з рук курку. — Бач, курячий грамотій!

— Андрійку, соромно, — смикнула мене Віра.

— З тебе лишнього карбованця деруть, — кричу, — а ти мене соромиш.

Потім ми пішли клюкву купувати.

— Дайте мені одну склянку, — просить Віра.

— Беріть дві, — пропонує жінка, — бо в мене здачі не буде.

— А ви, — встряв я в цей торг, — не встромляйте носа в чужий кисіль, нам і однієї склянки вистачить. Нічого тут мені розкладку робити.

— От молодича щастя має, — зареготали навколо, — дивись, якого аблоката за собою водить. І гроші полічить, і на киселях толк знає.

Прийшли ми додому без курки, без клюкви, та голодні і посварилися. Але хто ж тут винен, коли жіночка моя і купити нічого не здатна. Е, про її характерець всього й не викладеш. Словом, минуло місяців два... І от прикладжу одного разу додому, а там — ні занавісок на вікнах, ні одягу жіночого, ні самої Віри. Дивлюсь, аж на кухні немитого посуду гора і записка зверху: «Калькулюй сам і живи на здоров'ячко, а я більше не вернуся».

— Ну, а тепер судить самі, — з виглядом ображеної людини сказав Порожняченко.

— Еге, тут каші не звариш, — промовив я, думаючи про гірку долю бідної Вірочки.

— Ну, ну, я ж вам кажу, — відчувши в моїх словах підтримку, сказав Андрій Сидорович. — А з другою що вийшло? Думаєте, не те саме? І зважте, що я себе зовсім, як кажуть, переломив, став гроші видавати на кожний базар, меню складав щоденно. Так у Жені, це в другій моєї, зовсім інша хандра виявилася. Її з першого ж місяця на дітей потягло.

— Ой, Андрійку, — бувало каже мені, — оце як знайдеться у нас донька або синок, скільки радості буде в хаті! Син виросте, ми його вивчимо, оженимо, а там підуть онуки...

— Дурень думкою багатіє, — я їй на те. — Діти якраз і не входять у мої плани. Я поборник сім'ї капітальної, єдиної. А підуть діти — почнеться поділ, се та те.

— Ви от посудить, — заходив по кімнати Порожняченко, — скажімо, буде хлопечко. Значить, крику повна хата, пелюшки, горшечок, іграшки, ну й інше там причадалля. А виросте — держись, батьку! Це ж його поповозиш, доки десь встромиш учитися. А там, це вже я точно знаю, на стипендію не витягне, значить, подавай йому грошки кожного місяця.

— А знову ж, як дівка, то теж не менше треба возитися. Один заміж чого вартий. Весілля справ, а там, як пити дати, ліжко нікельоване забере, килим теж забере. А через три дні прийде сваха та почне стогнати, що, мовляв, доріжок на підлогу нема у молодих. Це вже натяк, що за донькою батьки недодали приданого.

— Потім, візьміть втямки, що онуки ростимуть, як гриби після дощу. А прийде літо — путівку йому в піонерський табір купи. От і вирішать мої діти мудро: та ж можна до діда відправити, щоб не скучав... Отак я й жінці аргументував це діло. «Так провалися ти, трутню нещасний!» — крикнула вона та й грюкнула дверима.

— І трутнем назвала? — похитав я головою.

— Назвала, негідниця, — з серцем сказав Порожняченко. — А те їй і в голову не прийшло, що хотів її щасливою зробити, своє життя згодився поділити з нею...

— А що ж третя? — уже нехотя поцікавився я, позіхнувши.

— Третя? — протягнув Порожняченко, оглядаючи мою кімнату. — Якщо ваша ласка, милий чоловіче, я завтра покажу всю історію... А тепер зрозумійте моє становище... Одним словом, дозвольте у вас переночувати... Третя щойно мене з дому вигнала.

Ів. СОЧИВЕЦЬ.

м. Хмельницький.

Полтавський перце

ШАНОВНИЙ ПЕРЧЕ!

Кажуть, що з гори легко бігти. То правда, якщо бігти недалеко. А як бути нам, коли від нашого районного центру Міжгір'я до найближчої залізничної станції Воловець 43 кілометри? Тут не дуже побіжиш. А бігати все ж таки доводиться, бо автобусного сполучення нема. Отож і звернувся верховинці до Закарпатського обл. автотресту із ширною проською, щоб виділив він їм автобуса.

І що ж ти, Перче, думаєш? Через кілька днів ми вже й відповідь мали. Керуючий облатотрестом т. Голишкін написав нам, що «заплановано відкриття вантажно-пасажирського маршрута Міжгір'я—Воловець на 2-й квартал 1957 року».

Раділа вся Верховина. Аякже! Буде зв'язок! Але минув другий квартал — нема автобуса. Минули третій і четвертий квартали — мертвий наш маршрут. А, думаємо, помилився Голишкін — це в другому кварталі 1958 року буде відкрито автобусний рух. Та, як виявилось, помилилися ми, бо минув увесь 1958 рік, а зв'язку, як не було, так і нема. Ні, не раді вже ми, що й зв'язалися з Голишкіном. Єдине, що можна сказати йому: не спіши язиком, торпись ділом!

Ю. ШТЕЛЯ — депутат Закарпатської облради.

І. ІЛЬНИЦЬКИЙ — депутат Міжгірської райради.

ДРУЖЕ ПЕРЧЕ!

Тривалий час ми намагаємось придбати теплову електростанцію потужністю 200 кіловат-годин для групи колгоспів Вербського району. Сам знаєш, у колгоспі тепер без електрики, як без рук.

На тваринницьких фермах через це навіть воду доводиться возити з річки, витрачаючи безліч трудовнів. Так от, електростанції у нас і досі немає, зате є листування з Львівською міжобласною конторою «Сільенерго», з Головним управлінням сільських електростанцій та електричних ліній управління сільського господарства, з обласним управлінням сільського господарства, з Міністерством сільськогосподарства УРСР та безліччю інших організацій і установ.

Отож і просимо тебе, Перче: навчи нас перетворювати канцелярську енергію на електричну.

Ровенська область.

голова ради міжколгоспної ГЕС.

А. ГУДЗИКЕВИЧ.

ШАНОВНИЙ ПЕРЧЕ!

Звертаємося до тебе від імені 20 тисяч харків'ян. Треба сказати, що у нас у Харкові є і електрика, і радіо, і різні культурні заклади. Одна біда — до селища Пересічного, де ми живемо, всі ці надбання культури чомусь і досі не дійшли. Нема у нас ні електрики, ні радіо, ні клубу, де можна було б відпочити на дозвіллі. Селищна Рада все посилається на керівників міста, — вони, мовляв, повновладні господарі бюджету, в їхніх руках асигнування, ось вони придуть до Пересічного і наведуть порядок.

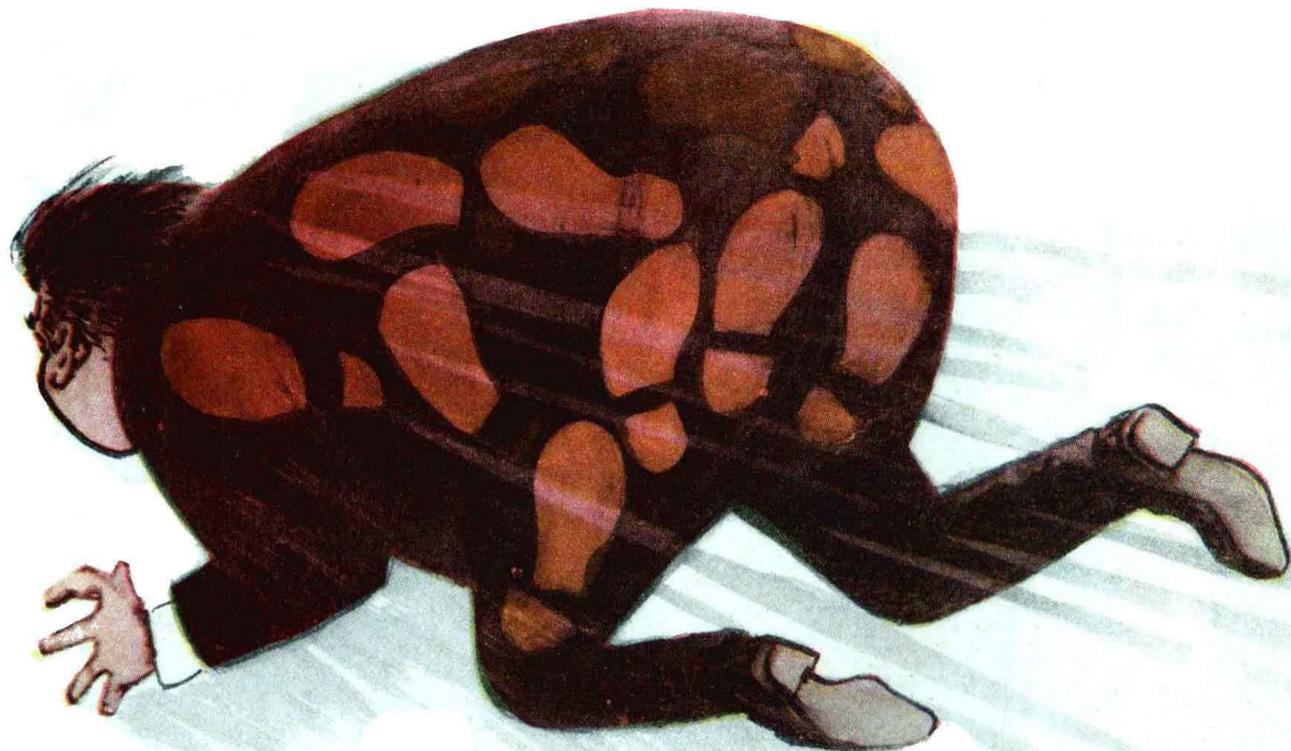
Ждемо ми керівників міста до себе в гості вже не один рік, та ніяк дідждатися не можемо. Як кажуть: пішов посол та й упав у розсол...

Дехто гадає, що від однієї лише появи керівників міста у нас, у Пересічному, зразу ж посвітлішає.

Може б, ти, Перче, їх до нас провів!

30 ПІДПИСІВ.

ДЖЕРЕЛО ІНФОРМАЦІЇ

Великим попитом серед американських та інших західних газет користуються всілякі «жертви», — зрадники, вигнані народом з країн народної демократії.

У Відні, де скупчилось особливо багато тих «жертв», знайшлася одна спритна молодичка, яка оголосила себе угорською графинею Деглевич (був такий старовинний рід угорських поміщиків) і, звичайно, також «жертвою» отих жорстоких угорських комуністів.

Пожива для «графині» швидко знайшлась. Кореспонденти американських та деяких інших газет ухопилися за «графиню», як чорт за суху грушу. А вона, відчувши заробіток, почала постачати газетярів історією, одна одної страшніші. Невідомо, до чого б допостачалася «графиня», коли б віденська поліція не оселила її в тюрмі. Виявилось, що «графиня» ніколи не була в Угорщині, зате часто сиділа в тюрмах за різні шахрайства.

Так необачні поліцаї позбавили американських газетярів «надійного» джерела інформації.

ПІКЛУВАННЯ ПРО ГЛЯДАЧІВ

Чотири тисячі випадків розриву серця під час кіносеансів! Це американська статистика впливу на глядачів гангстерських фільмів. Деякі американці почали вже обминати кінотеатри, де демонструються ці небезпечні фільми, та й знайомим не радять ходити туди.

Боячись втратити глядачів і позбутися прибутків, власники нью-йоркських кінотеатрів вигадали новий трюк. Тепер біля кінотеатрів, де демонструються гангстерські фільми, з'явилися оголошення, які повідомляють, що той, хто купує квиток на кіносеанс, може застрахувати себе. Якщо під час сеансу він вріже дуба, то дістане страхову премію — тисячу доларів.

Як передають, ця нова форма страхування вплинула на деяких американців. За тисячу доларів можна ризикнути подивитись з десяток вбивств за півтори години...

Але власник одного кінотеатру переплюнув усіх своїх конкурентів. Він повідомив глядачів, що, крім виплати страхової суми, зобов'язується ще поховати за свій рахунок того, хто помре в його кінотеатрі під час сеансу.

От як дбають про кіноглядачів в Америці!

Кубінська багатоступнева ракета.

Як писати спростовання

(Консультація для початкуючих)

Як писати спростовання?

На сьогоднішній день теорія літератури, на жаль, ще не може дати чіткої і вичерпної відповіді на це питання.

А тимчасом уже доведено, що писати спростовання не легше, а, навпаки, набагато важче, ніж, скажімо, вірші, балади, новели і навіть романи.

Спростовання за допомогою самої лише фантазії не зліпиш, ні. Тут потрібні докази, документи. А де їх взяти?

Щоб відповісти на це питання, звернемося до кращих зразків сучасної спростувальницької творчості.

Ось, для прикладу, спростовання Є. П. Ключова. Того самого Ключова, якого свого часу контузило Перцем (див. замітку «Причепи з мотоциклом», «Перець» № 23 за 1958 рік). Це спростовання прибуло до нас разом з його автором.

— Усе, що про мене надрукували, — неправда! — заявив Ключев. — Не я машини зупиняв. Не я себе за автоінспектора видавав. Не я гроші й горілку від шоферів вимагав. Я — цяця. Ось документи.

І посипалися на стіл папірці.

— А хто ж у такому разі та людина з мотоциклом, про яку писалося у фейлетоні?

— Якийсь аферист!

Стали шукати того афериста. І зразу ж знайшли його. Зробити це було неважко, бо люди запам'ятали номер його мотоцикла: ФЯ 20-37.

Через день державна автоінспекція повідомила: мотоцикл ФЯ 20-37 належить жителю Чернівців Євгену Петровичу Ключеву.

Так і пропали всі труди спростувальника! Який висновок з цього можна зробити?

Лише один: перед тим, як сідати за спростовання, хоч трохи подумай.

От, приміром, Ігор Георгійович Іванов та Михайло Іларіонович Пушкар, прочитавши, що про них написали у фейлетоні «Іх було троє» («Перець» № 12 за 1958 рік), подумали: «А чи не краще буде, коли спростовання на цей фейлетон напишемо не ми самі, а секретар нашої парторганізації т. Леонт'єв? Так буде більш переконливо».

Секретар партбюро управління харчової промисловості Вінницького раднаргоспу охоче взявся за це. Насамперед, він зажадав письмових свідчень від людей, які «не бачили». На земній кулі завжди знайдеться один-другий десяток мільйонів людей, які чогось та не бачили. Одні не бачили, як сходить сонце. інші не помічали, як росте трава. А от два мешканці міста Могилів-Подільського — директор консервного заводу т. Сажнов та директор комбінату комунальних підприємств т. Миронов, сидячи в своїх кабінетах, не бачили й не чули, що витворяли в готелі два п'яні представники Вінницького раднаргоспу. Про це вони й написали. А секретар партбюро

т. Леонт'єв, ґрунтуючись на цих свідченнях, спік спростовання, в якому категорично заявив, що «факти, опубліковані в згаданій статті щодо Пушкаря М. І. та Іванова І. Г., не знайшли свого підтвердження», що «автор статті... припустив дискредитування тт. Пушкаря М. І. та Іванова І. Г.».

Отак треба писати спростовання!

Проте не слід забувати, що, крім осіб, які «не бачили», на світі є ще й такі, що бачили. Знайшлися такі і серед обслуговуючого персоналу Могилів-Подільського готелю. І саме ці очевидці знають, до якого стану дійшли п'яні працівники раднаргоспу і яке паскудство розвели вони в своїх номерах, про віщо й склали відповідного акта.

Секретар партбюро Н. Леонт'єв чомусь не захотів зважити на свідчення цих очевидців. Зате Вінницький міськком КПУ звернув на них серйозну увагу.

І що ж вийшло?

— А вийшло, знову ж таки, «дискредитування». Тільки ж цього разу дискредитував себе сам Н. Леонт'єв. Міськком партії висипав йому «за необ'єктивне реагування на виступ преси».

Що й казати, спростовання — це дуже важкий, складний і часто невдячний літературний жанр!

Б. ГРИГОРЧУК.

Олекса ЮЩЕНКО

Зашебетався...

Він соловейком так співа,
Так полюбля ту птицю,
Що вже закінчилися жнива
І чутно лиш синицю,
А в нього соловей в рядку
Щебече в «любім холодку»...

А далі: «...гречку покосили,
Озвались солов'ї щосили».

Чи солов'їний харч він їв,
Що всюди бачить солов'їв?

Я не здивуюсь, якщо взимку
Той соловей залізе в «римку»!

Отак в перину закохався...
Докраю вже зашебетався!

Закарована ТИША

У час ювілею
Фіміаму, елею...
І всяких похвал
Нестихаючий вал!

Усі, наповал,
За «підвалом» «підвал»,
Друкують газети,
Друкують журнали...
«Мистецькі секрети»
Усі розкривали!

Пройшов ювілей —
Всі замовкли! Ёй-ей!

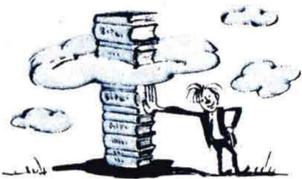
Терень МАСЕНКО.

У нас Олекса не один!

Олекса міг би так сказати,
Щоб з критиками розквитатись:
«Навіщо вчитися писати?
Зручніш — частіше видаватись!»

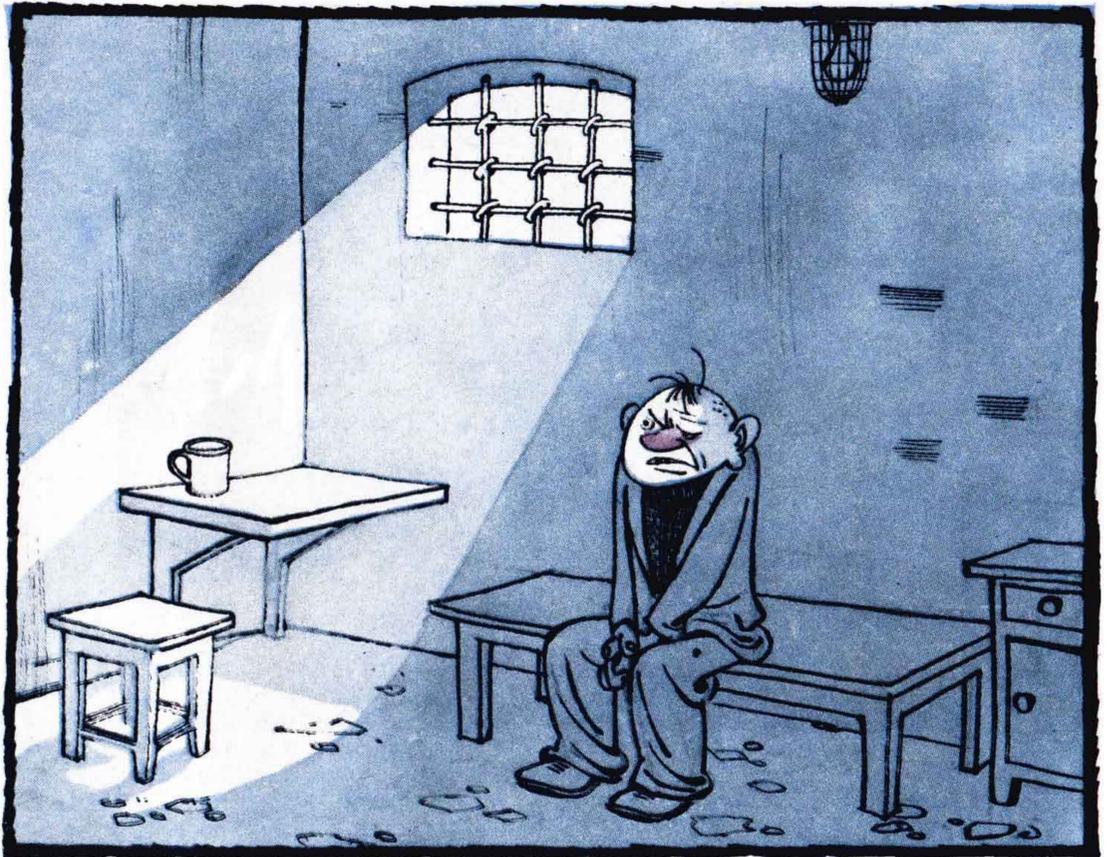
* * *

Щоб не зустрів десь по дорозі
Для нарікань — на сім годин,—
Скажу: в поезії і в прозі
У нас Олекса — не один!

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

ФІНАЛ ХАПУГИ

Обстановка, придбана за великі гроші.

СКОРИЙ ПОСПІХ

Куди, куди це мчить машина «швидкої допомоги» ЦР 70-32? Кого везе вона? І що трапилося з тим, кого вона повезла?

Що трапилося — про це знає головний лікар санаторію «Карпати» (Свалявський район на Закарпатті) т. Дегтярьов. Це він вирядив «швидку допомогу» в дорогу. Вирядив, власноручно дверці зачинив і шоферу скомандував: «Алюр три хрести!»

Хрест спереду і два хрести по боках, дбайливою рукою виведені на машині, завжди гіпнотично діяли на міліціонерів та автоінспекторів. Вони зупиняли весь транспорт, щоб пропустити «швидку допомогу» — адже вона везе хворого!

Одне тільки бентежило автоінспекторів: щось дуже дивно поводитять себе хворі в кареті «швидкої допомоги»: не кричать, не стогнуть, а... регочуть. Відчинили двері карети, а там — веселі, життєрадісні діти.

— Ви чий?

— Мамині.

— А хто вас сюди посадив?

— Тато, доктор Дегтярьов. Так, сказав він, ви швидше до школи доберетесь...

Іншим разом автоінспекція витягла на світ божий з карети веселу компанію приятелів доктора Дегтярьова, що з піснями поверталася з залізничної станції. Сто кілометрів туди і стільки ж назад відмахали на «швидкій допомозі», щоб зустріти прибулого гостя.

...Мчить карета «швидкої допомоги» ЦР 70-32. А куди мчить? Чого мчить? За ким мчить?.. Доки мчати буде?

Мал. А. АРУТЮНЯЦА

ДОРОГИЙ БРУХТ

Брухт є брухт. І ціна йому така — низька. Але трапляється й дорогий брухт... Це тоді, коли купують брухт не заготовельні організації, а, наприклад, працівники Куп'янського міськхарчкомбінату. Та почнемо не з брухту, а з двигуна.

Гусинському млину, Куп'янського міськхарчкомбінату (Харківська область) був потрібен двигун. Поїхали представники млина аж до Коломни на цукрокомбінат і купили там двигуна.

Що то за машинерія дізнаємося з двох уривків, двох колективних творів, складених куп'янськими харчовиками і гусинськими мукомелами під загальновідомою назвою: «Акти».

Уривок перший (з акту від 10.VII. 58 р., коли купували двигуна):

«Зазначені в акті дефекти в деяких деталях можна усунути шляхом невеликого ремонту і приступити до монтажу двигуна «Перкун» на заново введеному фундаменті».

Під цим твором підписи чотирьох співавторів. Серед них на першому місці — підпис головного механіка Харківського облуправління промисловості продтоварів Бережного І. Є.

Уривок другий (з акту від 31.X. 58 р., коли двигун привезли з Коломни в Гусинці):

«Комісія вважає встановлення двигуна «Перкун» недоцільним, через велику трудомісткість ремонтних робіт, їх високу вартість і в кінцевому підсумку незначну потужність, яку дає двигун. Тому комісія рекомендує його списати».

І під цим твором стоять чотири підписи.

Тепер одна цікава деталь. Співавторами обох актів були механік Куп'янського міськхарчкомбінату Гогайзель В. К. і механік Гусинського млина Чорний П. К.

Правда, Гогайзель скромно другого акта не підписав. Мовляв, незручно самого себе відшмагати... Та річ не в тім. Двигун, як бачите, перетворився на брухт. Купили, списали — і все.

Ні, мабуть, не все. «Перкуна» списано на брухт. Це так. А куди (чи на кого) списати 14 тисяч карбованців, виплачених за того двигуна, який жодного разу не двигнувся і не пирхнув на гусинському млині?

— А що він написав?

— Одне оповідання і книгу про те, як писав те оповідання.

Федір ДОН.

— Упаде?
— Не впаде!

— Упаде?
— Не впаде.

— Упа...

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

★ У № 14 журналу було надруковано листа про незадовільну роботу цеху індпошиву Теробовлянської взуттєвої фабрики (Тернопільська область).

Як повідомив голова виконкому Теробовлянської райради т. Д. Шквір, факти, наведені в листі, ствердились. Начальника цеху індпошиву Петрика з роботи знято.

★ Начальник Черкаського обласного управління сільського господарства т. Згонник М. М. нетактовно, а часто й по-бюрократичному ставився до механізаторів сільського господарства, до правлінь колгоспів. Про це розповідалося у фейлетоні «Правою гусеницею за лівий угол...» («Перець» № 17).

Міністр сільського господарства т. М. Співан повідомив редакцію, що міністерство розглянуло фейлетона й суворо зауважило т. Згоннику.

★ Про те, що директор комбінату комунальних підприємств м. Чорткова (Тернопільщина) Курбатов І. Є. не відповідає своєму призначенню, а міська Рада не реагує на численні скарги трудящих та виступ райгазети про це, писалося в листі, надрукованому в № 19 журналу.

Як повідомив секретар Чортківського райкому КП України т. П. Дейнекін, Курбатов І. Є. з роботи знято.

★ Про те, що у м. Кіровограді немає спеціальних щитів для об'яв і мешканці міста змушені ліпити об'яви на будинках та парканах, писалося в замітці «Кіровоградські гумористи» («Перець» № 21).

Виконком Кіровоградської міськради обговорив на своєму засіданні цю замітку й прийняв обов'язкову постанову про поліпшення благоустрою і санітарного стану міста.

★ У фейлетоні «Вовча справа» (№ 22) розповідалося про те, що за наказом директора Самотіївської середньої школи Роенка П. Д. (Краснопільський район на Сумщині) було застрелено лоша «Зірочка».

Факти, повідомлені в «Перці», ствердились. На Роенка П. Д. накладено суворе адміністративне стягнення.

КРАЩИХ ПРЕМІЙОВАНО

Редколегія Перця відзначила грошовими преміями авторів кращих матеріалів, уміщених у журналі протягом 1958 року:

1. КОВІНЬКУ О. І. (м. Полтава) — за гуморески та фейлетони, надруковані протягом 1958 року.

2. ОПАНАСЕНКА П. І. (м. Одеса) за сценку «Свадання у споживспілці», надруковану в № 17 журналу.

3. БАНДУРАКА В. Ю. (Станіславська область) за «Нові оповідання про Леся Мартовича», надруковані в № 8 і № 21 журналу.

4. ПОЛІЧКОВСЬКОГО В. В. (Київська область) і 5. КОЛЕСНИКА М. Л. (Ровенська область) — обох за цікаві та оригінальні добірки народних усмішок.

Редколегія виносить подяку всім товаришам, які виступали на сторінках журналу в 1958 р., і запрошує всіх читачів до ще активнішої участі в «Перці».

У район на роботу...

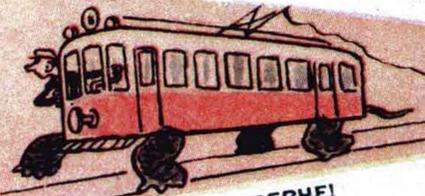
Пошта Перця

ДРУЖЕ ПЕРЧЕ!
Робітники Миколаївського парфюмерно-скляного комбінату виконують і перевиконують виробничі плани. Следи їхньої роботи видно скрізь: на складах і в проходах між конвейерами, в цехах і біля грілок, під кранами і, навіть, там, де люди снідають-обідають. Нескінченні штабелі парфюмерії, туалетного і подарочного мила наступають на комбінат. А Миколаївська база «Головгалантереї» не поспішає вивозити з комбінату його продукції.

— Як же бути далі? — запитують робітники комбінату. — Перестати виконувати план, чи примусити виконувати план реалізації готової продукції? На жаль, Перче, відповіді від Міністерства торгівлі та Херсонського раднаргоспу в Миколаєві ще не читали.

О. ДОРОШЕНКО,
робітник комбінату.

ДОРОГИЙ ПЕРЧЕ!

Колісь Остап Вишня, навідавшись до нас, писав: «Шумить, гримить, гуде «Запоріжбуд».

Вулицями Нового Запоріжжя снує туди й сюди заклопотаний робочий народ... І тільки запорізький трамвай сунеться поволеньки, і вигляд у нього, як у того філософськи настроєного дядька: мовляв, земля собі крутиться, сонце світить, воли собі йдуть...».

З часу, коли Остап Вишня написав ці рядки, минув добрий десяток років. За ці роки в Запоріжжі виросли нові заводи, нові вулиці, нові квартали...

Деяких змін зазнав і наш трамвай. Він у нас тепер літає, як птиця. З рейок літає. Дійде до повороту і — берниць!..

А як поставлять його на рейки, він знову поволеньки, як і багато років тому, повзе собі й повзе... Його доганяють і переганяють робітники, що пішки поспішають на роботу, а керівникам трамвайного управління — хоч би що. Вони, як той філософськи настроєний дядько, міркують собі: земля крутиться, сонце світить, трамвай іде... Чого ж іще ті пасажирки від нас хочуть? Швидкості? Кому потрібна швидкість — хай пішки ходить!

К. ОКАТІЙ,
робітник заводу «Запоріжсталь».

ШАНОВНИЙ ПЕРЧЕ!

Тобі, звичайно, відомо, як посварилися Часник з О. Корнійчука в комедії «В степах України».

У селі Грузькому, Котопського району на Сумщині, теж є два колгоспи — ім. Куйбишева та «Дружба». В одному голосує т. Козленко, в другому — т. Голуб.

У п'єсі О. Корнійчука голови помирилися вже в третій дії, а товариші Козленко і Голуб все ніяк не можуть домовитись, як та за чиї кошти будувати новий клуб для колгоспників.

Чи не зміг би ти, Перче, прискорити розвиток подій у комедії, де головні ролі грають тт. Козленко і Голуб?

В. КОЛЕСНИЧЕНКО,
старший ревізор Сумського облфінвідділу.

Редактор Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: П. ГЛАЗОВИЙ (заст. редактора), О. КОЗЮРЕНКО, О. МИХАЛЕВИЧ, С. ОЛІЯНИК.

Видавництво «Радянська Україна».

Адреса редакції: Київ, Коцюбинського, 7. Тел. 4-73-94, 5-30-31.

Передплатна ціна 2 крб. на місяць.

Журнал «Перець» № 3 (398) (на українском язике).

Підписано до друку 24.I. 1959 р.

Папір 70x108/8=0,75 пап. арк. 2,05 друк. арк.

БФ 03626

Друкарня видавництва «Радянська Україна». Київ, Анрі Барбюса, 51/2,

Зам. 232. Тираж 225 000 прим;

Західний Берлін став ніби мостом, яким США засилають шпигунів і диверсантів до Німецької демократичної республіки та країн Народної демократії.

(З газет)

Мал. О. КОЗЮРЕНКА

АМЕРИКАНСЬКИЙ МІСТОК